

Allah'a İman

الله

Meleklerle İman

Kitaplara İman

Peygamberlere İman

Ahirete İman

Kader ve Kazaya İman

Memduh ÇELMELİ

2.1. İman ve İmanın Mahiyeti

- Allah (cc), insanı O'nun var ve bir olduğunu kavrayıp O'na iman edecek kabiliyette yaratmıştır.
- İnanma duygusu fitri bir ihtiyaçtır.
- Kur'an-ı Kerim'de "Resulüm! Sen yüzünü hanif olarak dine, Allah insanları hangi fitrat üzere yaratmış ise ona, çevir. Allah'ın yaratışında değişme yoktur. İşte dosdoğru din budur; fakat insanların çoğu bilmezler." ayetiyle ifade edilir.

İman

- İnanmak, tasdik etmek, güvende olmak.
- Kişinin Allah'ın varlığına, birliğine ve peygamberlerin Allah'tan alıp din adına tebliğ etiği kesinlik kazanan hususlara inanması ve onları tasdik etmesidir.
- İman eden kişiye mümin denir.

İmanın Geçerliliği ve İkrar

- Bir kişinin mümin olabilmesi için iman edilmesi gereken hususların hepsini kalben tasdik etmesi gerekir.
- Kur'an-ı Kerim'de bu durum şöyle ifade edilir: "Peygamber, Rabbi tarafından kendisine indirilene iman etti, müminler de (iman ettiler). Her bini Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman ettiler. "Allah'ın peygamberlerinden hiçbiri arasında ayırım yapmayız. İşittik, itaat ettik. Ey Rabbimiz, affına sığındık! Dönüş sanadılar." dediler."

Kur'an'a Göre Müminlerin Bazı Özellikleri

"Müminler ancak o kimselerdir ki Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir. Onun ayetleri kendilerine okunduğu zaman (bu) onların imanlarını artırır. Onlar sadece Rablerine tevekkül ederler." (Ayet)

- Allah'a ve Resulü'ne itaat etmek, namazı dosdoğru kılmak, zekât vermek,
- İyiliği emredip kötülükten alıkoymak, israf ve cimrilikten kaçınmak,
- Vakar ve tevazu sahibi olmak.
- Mümin aynı zamanda Allah'ın Kur'an'da zikredilen güzel isimlerinden birisidir.

Kur'an-ı Kerim'de

"Resulüm! Sen yüzünü hanif olarak dine, Allah insanları hangi fitrat üzere yaratmış ise ona, çevir. Allah'ın yaratışında değişme yoktur. İşte dosdoğru din budur; fakat insanların çoğu bilmezler."

İman ve İmanın Mahiyeti

Tasdik - İkrar

İmanın geçerliliği için kalp ile tasdik yeterlidir. Ancak kişinin mümin olarak bilinmesi ve ona göre muamele görmesi için imanını ikrar etmesi gerekir.

Din Olgusu ve Peygamberler

- Din olgusu, Hz. Âdem'le başlayarak günümüze kadar yaşamış bütün topluluklarda var olmuştur.
- Geçmiş toplumlara ait bulgular, insanın inanma ve yüce bir varlığa sığınma ihtiyacı içinde olduğunu gösterir.
- İnsan, Allah'a iman edecek kabiliyette yaratılmış olsa da bazı etkenler onu bu yaratılıştan uzaklaştırabilir.
- Bu sebeple Allah, insanı sadece kendisine kulluk etmeye ve inanç esaslarına tabi olmaya çağırıştır. Bunun için peygamberleri görevlendirmiştir.
- İlk peygamber Hz. Âdem'den son peygamber Hz. Muhammed'e (sav) kadar Allah'ın tüm elçilerinin tevhit inancını tebliğ ettiği "Senden önce gönderdiğimiz bütün peygamberlere, "Şüphesiz, benden başka hiçbir ilah yoktur. Öyleyse bana ibadet edin." ayetinde açıkça ifade edilmiştir.

İman - Amel İlişkisi

- İman ile amel arasında güçlü bir ilişki vardır.
- İman, akıl sahibi olan her insanın Allah'a karşı yerine getirmesi gereken ilk sorumluluktur.
- İnsan inandıktan sonra imanının gereği olan amelleri de yapmakla mükelleftir. Kişinin hayatını incancına göre düzenlemesi gerekir.
- İman kişiyi sâlih amellere sevk ederken bu ameller de onun Allah'la bağının güçlenmesini sağlar.
- Kişinin salih amelleri onun imanını kuvvetlendirirken kötü amelleri onun imanının zayıflamasına sebep olur. "İman edip salih ameller işleyenlere gelince; onlara içinden ırmaklar akan cennetler vardır. İşte büyük kurtuluş budur." (Ayet)

Tasdik

1. Doğrulama, gerçekliğini kabul etme, inanma, iman etme, gönülden bağlanma.
2. Allah'ın (cc), peygamberi aracılığı ile göndermiş olduğu şeylerin doğruluğuna kesin olarak inanma içtenlikle bağlanma.

İkrar

1. Kabul etme, doğrulama, onaylama, itiraf etme.
2. Allah'ın (cc) varlığına ve birliğine iman eden bir kimsenin Müslüman muamelesi görebilmesi için inanmış olduğu değerleri sözlü veya fiili olarak dışa yansıması. Müminin kalbindeki imanı söz ile açıklamasıdır.

Amel

1. Yapılan iş, eylem, fiil, çalışma, didinme, davranış, uygulama.
2. Dünya ve ahirette ceza veya mükâfat konusu olan her türlü iş ve davranış.

Sâlih Amel

Hayırlı, iyi, din ve dünya için faydalı, huzur verici, Allah'ın rızasını kazanmaya sebep olan işlerdir.

Taklidi ve Tahkiki İman

İman, gerçekleşme şekline göre taklidi ve tahkiki olarak ikiye ayrılır.

- **Taklidi iman:** Herhangi bir nakli ve akli delile dayanmaksızın kişinin içinde doğup büyüdüğü çevrenin inanç ve değerlerini taklit etmesi ile oluşan imandır.
- **Tahkiki iman:** Nakli ve akli delillere, araştırma ve kavramaya dayanan imandır.

İnanç esaslarını ve onların gerektirdiği hususları sadece taklit yoluyla öğrenen kişi, kendisine telkin edilen ve nefisine daha hoş gören şeylerin peşinden gidebilir. İnanç konularıyla ilgili yeterli bilgiye sahip olmadığından herhangi bir itiraz ve inkârla karşılaştığında şüpheye düşebilir. Buna karşın hakikate ulaşma gayretinde olan kişi, yaratılış üzerine tefekkür eder. Dinin hükümleri hakkında Kur'an ve sünnet yoluyla bilgi sahibi olur.

İslam'da İman Esasları

İslam inancının esasları, Kur'an-ı Kerim'in temel konularındandır. Bu esaslar Allah'ın (cc) peygamberleri tarafından insanlara tebliğ edilmiştir. İman esaslarının neler olduğu ayet ve hadislerde bildirilir. Kur'an'da Yüce Allah'ın varlığı ve birliği yanında, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine ve ahirete iman etmenin hak olduğu beyan edilir. İman esasları bazı ayetlerde bir arada zikredilirken bazı ayetlerde tek tek zikredilir. Kur'an'da inanç esaslarına bir bütün olarak iman edilmesi istenir. Bu esaslardan herhangi birini kabul etmeyen iman etmiş olmaz.

İman Esaslarının Özellikleri

1. İman esasları tevhit ilkesine dayanır. İnsan sadece Allah'a kulluk etmeli, hiçbir şeyi O'na ortak koşmamalıdır.
2. İman esasları Kur'an ayetlerinde de zikredildiği üzere insanın fitratına uygundur. Çünkü insanın varlığı da onun huzuru için tavsiye edilen bu esaslar da aynı kaynağa dayanmaktadır.
3. İman esasları sade, açık ve anlaşılır mahiyettedir. Akılselim tarafından kolaylıkla idrak ve kabul edilecek niteliktedir.
4. İman, insanın özgür iradesiyle bilinçli bir şekilde yapması gereken bir tercihtir. İnsanın yaratılışında var olan anlam arayışına en güzel cevap iman ile verilmiş olur. Her insan iman etmek veya etmemekte serbesttir. İman konusunda dinde zorlama yoktur. İnsan bu konuda tercih yapmakta serbest bırakılmış fakat tercihinin sonuçlarından sorumlu tutulmuştur. Herkes, ahirette tercihinin karşılığını görecektir.
5. Kur'an-ı Kerim ve hadislerle dayanan iman esasları zamana, topluma, insana göre değişmez, kesinlik içerir.
6. İman esasları bir bütündür. İnanılması gereken ilkelerin hepsine birden inanmak gerekir.

Allah'a İman

İslam dini ve iman esasları: tek, eşi ve benzeri olmayan, yegâne güç ve kudret sahibi Allah'a iman etmek üzerine bina edilmiştir. Akıl sahibi her insan Allah'ın var olduğunu idrak edecek yeterlilikle yaratılmıştır, bu sebeple Yüce Allah'a iman etmekle mükelleftir.

Tevhit

İslam dininin temeli ve Kur'an'ın ana konusu olan tevhit; birlemek, tek kılmak gibi anlamlara gelir. Tevhit: Allah'ı zatında, sıfatlarında ve fiillerinde birlemek, O'nun tek ve eşsiz olduğuna inanmak, yalnız O'na ibadet etmek ve şirk koşturmadır. Tevhit inancı kelimeitevhit ile ifade edilir. Kelimeitevhit ve kelimeişhadeti gönülden inanarak söyleyen kişi iman etmiş olur.

Şirk

Denklik, ortak olmak. Allah'a inanmakla birlikte başka varlıkları da tanrı kabul etme. Zatında, sıfatlarında, fiillerinde, yaratma ve emretme konularında Allah'a başka bir varlığı denk görme. Şirk, Tevhidin zıddıdır. Allah'ın (cc) başışlamayacağı günahlardandır. Kur'an'da şirk, zulüm olarak ifade edilerek müşriklerin de zalim olduğu ve cennete giremeyeceği bildirilmiştir.

Kur'an'da Allah'ın Güzel İsimleri

Tevhit inancının aslı Allah'ı (cc) zatı, isimleri ve sıfatları ile en doğru şekilde tanımak ve anlamaktır.

Kur'an'da Allah'ın bir çok güzel ismi zikredilmiştir:

"De ki: O, Allah birdir. Allah Samed'dir (Her şey O'na muhtaçtır, O, hiçbir şeye muhtaç değildir. O, doğurmamış ve doğmamıştır. O'nun hiçbir dengi yoktur." (İhlas suresi)

"O, kendisinden başka hiçbir ilah olmayan Allah'tır. Gaybı da, görünen âlemi de bilendir. O, Rahman'dır (Esirgeyen), Rahîm'dir (Bağışlayan). O, kendisinden başka hiçbir ilah bulunmayan Allah'tır. O, mülkün gerçek sahibi, kussal (her türlü eksiklikten uzak), barış ve esenliğin kaynağı, güvenlik veren, gözetip koruyan, mutlak güç sahibi, düzeltip ıslah eden ve dilediğini yaptıran ve büyüklükte eşsiz olan Allah'tır. Allah, onların ortak koştuklarından uzaktır. O: yaratan, yoktan var eden, şekil veren Allah'tır. En güzel isimler O'nundur. Göklerdeki ve yerdeki her şey O'nu tespih eder. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir."

"... Göklerde ve yerde en yüce ve eşsiz sıfatlar O'nundur. O, mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir."

2.2. İslam'da İman Esasları

İman Esasları

Allah'a İman

Meleklerle İman

Kitaplara İman

Peygamberlere İman

Ahirete İman

Allah'ın Sıfatları

İki grupta incelenir: Selbî (Tenzihî) ve Sübutî Sıfatlar.

Selbî (Tenzihî) Sıfatlar

Allah'ı (cc) eksiklik ve noksanlıklardan tenzih eden ve O'nun ne olmadığını bildiren sıfatlardır.

- Vücüd: Allah'ın (cc) var olması, yokluğunun düşünülmemesi, O'nun yokluğunun imkânsızlığıdır.
- Kıdem: Allah'ın (cc) varlığının ezeli olması, başlangıcının olmamasıdır.
- Beka: Allah'ın (cc) varlığının ebedi olması, sonunun olmamasıdır.
- Vahdaniyet: Allah'ın (cc) tek olması, eşi, benzeri ve ortağının olmamasıdır.
- Muhalâetün ilhavadis: Allah'ın (cc), yaratılmışlara benzememesidir.
- Kıyambinefsihi: Allah'ın (cc) varlığı için başkasına muhtaç olmamasıdır.

Sübutî Sıfatlar

Allah'ın (cc) zatına nispet edilen ve O'nun ne olduğunu bildiren sıfatlardır.

- Hayat: Allah'ın (cc) diri ve canlı olmasıdır.
- İlim: Allah'ın (cc) her şeyi bilmesidir.
- Semi: Allah'ın (cc) her şeyi işitmesidir.
- Basar: Allah'ın (cc) her şeyi görmesidir.
- Kudret: Allah'ın (cc) her şeye gücünün yetmesidir.
- İrade: Allah'ın (cc) dilediğini yapmasıdır.
- Kelam: Allah'ın (cc) peygamberleriyle vahiy yoluyla konuşmasıdır.
- Tekvin: Allah'ın (cc) her şeyi yaratmasıdır.

Kelime-i Tevhit

"Allah'tan başka ilah yoktur, Muhammed Allah'ın elçisidir"

"Lâ ilâhe illallah, Muhammedün Resulullah"

"Eshedü en lâ ilâhe illallah ve eshedü enne Muhammeden abdühü ve resulüh."

"Şahitlik ederim ki Allah'tan başka ilâh yoktur ve yine şahitlik ederim ki Hz. Muhammed, O'nun kulu ve elçisidir"

Kelime-i Şahadet

Meleklerle İman

Haberci, kuvvetli, işleri çekip çeviren anlamlarına gelen melek, Allah'ın emirlerini yerine getiren ve duyularla algılayamayan nurani varlıklara verilen addır. 23 Yüce Allah, vahyini peygamberlere melek aracılığıyla iletmiştir. Meleklerle iman, ayetlerde diğer iman esasları ile birlikte zikredilir.

Ayet ve hadislerde meleklerin özelliklerine dair şu bilgiler yer alır:

- Nurdan yaratılmışlardır.
- İnsandan önce yaratılmışlardır.
- Allah'ın (cc) emirlerini eksiksiz uygularlar, isyan etmezler, sürekli Yüce Allah'a itaat ve ibadetle meşguldürler.
- Gaybı bilemezler.
- Yemek, içmek; erkeklik, dişilik; evlenmek, uyumak, yorulmak; gençlik ve ihtiyarlık gibi özelliklerden uzaktırlar.
- Allah'ın (cc) izniyle insan suretinde göründükleri ayet ve hadislerde bildirilir.
- Mahiyetlerini yalnız Allah'ın (cc) bildiği birden fazla kanada sahiptirler ve kısa şüerde uzun mesafelere gidebilirler.

Ayet ve hadislerde geçen bazı meleklerin görevleri:

- **Cebrail**, ilahi vahyi peygamberlere ulaştıran vahiy meleğidir.
- **Mikail**, kâinattaki tabiat olaylarını ve yaratılmışların rızıklarını yönetmekle görevlidir.
- **Azrail**, Allah'ın emriyle eceli gelenlerin ruhlarını almakla görevli meleklerdir. Kur'an'da kendisinden ölüm meleği olarak bahsedilmektedir.
- **İsrafil**, sūra üflemekle görevli meleklerdir. Sūra iki kez üfleyecek; ilkinde kıyamet kopacaktır, ikincisinde yeniden diriliş gerçekleşecektir.
- **Hamele-i Arş**, arşı taşımakla görevli meleklerdir.
- **Kiramen Kâtibin**, insanın sağında ve solunda bulunup onun iyi ve kötü fiillerini kaydeden meleklerdir.
- **Münker ve Nekir** kabirde sorgu işiyle görevli meleklerdir.
- **Hafaza melekleri** insanın önünde ve arkasında bulunup onu koruyan meleklerdir.
- **Mukarrabün ve İliyyün**, Allah'ı (cc) tespih etmek ve anmakla görevli meleklerdir. Bu melekler, Allah'a çok yakın ve O'nun katında şerefli bir mevkidedirler.
- **Cennet ve cehennemde görevlendirilmiş melekler.**

Meleklerin Temel Özellikleri ve Vasıfları

Kur'an-ı Kerim'de "Göklerde ve yerde olanlar hep O'na aittir. O'nun huzurunda bulunanlar, O'na ibadet etme hususunda ne büyüklenirler ne de yorulurlar. Onlar, bıkmadan usanmaksızın gece gündüz Allah'ı tespih ederler." buyurularak meleklerin temel vazifelerine dikkat çekilmiştir.

Meleklerle İman

Meleklerin Bazı Özel Görevleri

- İnsanın kalbine doğruyu ve gerçeği ilham eden,
- Namaz kılanlarla birlikte Fatiha suresi bitiminde "amin" diyen,
- Her gün sabah ve ikindi namazlarında Müminlerle birlikte olan,
- Kur'an okunurken yeryüzüne inen,
- Sokakları ve yolları dolaşarak zikir, Kur'an ve ilim meclislerini arayarak bulan,
- Müminlere özellikle bilgin olan müminlere rahmet okuyan,
- Sadece Allah'a hamd ve secde eden, meleklerin varlığı da bildirilmektedir.

4 Büyük Melek

Vahiy meleği.

Kur'an'da ismi var.

Cebrail

Can almakla görevli.

Azrail

Tabiat olaylarıyla görevli.

Kur'an'da ismi var.

Mikail

Sûr ile kıyameti haber verir.

İsrafil

Kitaplara İman

Kutsal kitaplar, Yüce Allah'ın insanların dünya ve ahiret mutluluğunu sağlamak, onlara hak yolu gösterip emir ve yasaklarını bildirmek için peygamberlerine vahyetklerini içeren kitaplardır.

Allah'ın (cc) kelimat sıfatının bir tezahürü olan ilahi kitapların gönderiliş amacı Kur'an-ı Kerim'de "İnsanlar bir tek ümmet idi. Sonra Allah, müjdeleyici ve uyarıcı olarak peygamberleri gönderdi. İnsanlar arasında, anlaşmazlığa düştükleri hususlarda hüküm vermeleri için, onlarla beraber hak yolu gösteren kitapları da gönderdi..." şeklinde ifade edilir.

İslam'ın temel esaslarından biri olan kitaplara iman, Allah'ın (cc) gönderdiği vahye ve vahyin Kur'an'la kemale erdiğine inanmayı ifade eder.

Kelam

Kur'an'da Allah'ın (cc) melekler, iblis ve peygamberlerle konuştuğu ve tükenmeyen kelimelerinin bulunduğu belirtilerek konuşmanın uluhiyete ait bir yetkinlik olduğuna dikkat çekilir. Ayetlerde "söyledi, konuştu, nidâ etti" gibi anlamlara gelen fiiller zikredilip Allah'ın (cc) yaratıklarıyla konuştuğu ifade edilir.

İlk peygamberden itibaren gönderilmiş bütün ilahi kitapların indirildikleri hâline iman etmeyi gerektirir. Kutsal kitaplar hacimlerine göre *suhuf* ve kitap olmak üzere iki grupta değerlendirilir.

Suhuf

Sayfalar, yapraklar, kitapçıklar. Dört büyük kitaptan ayrı olarak Yüce Allah'ın Cebrail aracılığı ile bazı peygamberlerine gönderdiği dinî emirler ve bu emirleri içeren sayfalar.

Dört Büyük Kitap ve Gönderildikleri Peygamberler

- Hz. Musa Tevrat
- Hz. Davud Zebur
- Hz. İsa İncil
- Hz. Muhammed (sav) Kur'an-ı Kerim

Kitaplara İman

Tevrat

Hız. Musa'ya indirilen kitaptır. Yüce Allah "Onlar Allah'ı gereği gibi takdir edip tanımadılar. Nitekim 'Allah hiçbir insana hiçbir şey indirmedir.' dediler. De ki: 'Öyleyse Musa'nın insanlara bir nur ve hidayet olarak getirdiği kitabı kim indirdi?'..." ayetinde Hız. Musa'ya indirilen kitaptan bahseder. Bu kitabın Tevrat olduğunu da "... İçinde hidayet ve aydınlık bulunan Tevrat'ı elbette biz indirdik..." ayetiyle bildirir.

kim indirdi?'..." ayetinde Hız. Musa'ya indirilen kitaptan bahseder. Bu kitabın Tevrat olduğunu da "... İçinde hidayet ve aydınlık bulunan Tevrat'ı elbette biz indirdik..." ayetiyle bildirir.

Zebur

Yazılı kitap, mektup anlamındadır.

Hız. Davud'a indirilmiş kutsal kitaptır. Bu husus "... Davud'a da Zebur'u verdik." ayetiyle bildirilmiştir.

İncil

İyi haber, müjde anlamındadır.

Hız. İsa'ya vahyedilen kitaptır. Bu, "O peygamberlerin izleri üzere Meryemoğlu İsa'yı, önündeki Tevrat'ı doğrulayıcı olarak gönderdik. Ona, içerisinde hidayet ve nur bulunan, önündeki Tevrat'ı doğrulayan, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için doğru yola iletici ve bir öğüt olarak İncil'i verdik." ayetiyle açıklanmaktadır.

Kur'an-ı Kerim

Açıklamak, beyan etmek, toplamak ve bir araya getirmek anlamlarındadır. Son ilahi kitaptır. Cebrail aracılığı ile Hız. Muhammed'e (sav) indirilmiştir. Hükümü kıyamete kadar devam edecektir. Allah "Şüphesiz o zikri (Kur'an'ı) biz indirdik biz! Onun koruyucusu da elbette biziz." ayetiyle bunu bildirmektedir. Okunmasıyla ibadet edilir, Fatiha suresiyle başlayıp Nas suresiyle biter.

Peygamberlere İman

Peygamber haber taşıyan ve elçi anlamlarına gelir. Peygamberler Allah tarafından görevlendirilen, kendisine bildirilen vahyi insanlara tebliğ etmek suretiyle elçilik yapan seçkin kişilerdir. Kur'an-ı Kerim'de peygamberler için Arapçada haber veren anlamındaki nebi; gönderilmiş kişi, elçi anlamlarındaki resul ve mürsel kelimeleri kullanılır. Peygamberlik görevi ise nübüvvet ve risalet kavramları ile ifade edilir.

Yüce Allah'ın emir ve yasaklarını bildirmek amacıyla insanlar arasından elçiler seçtiğine inanmak iman esaslarındandır. Kur'an-ı Kerim'de "Peygamber, Rabbi tarafından kendisine indirilene iman etti, müminler de iman ettiler. Her hibi; Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman ettiler. "Allah'ın peygamberlerinden hiçbirini arada ayırmı yapmayız. İştittik, itaat ettik. Ey Rabbimiz, affına sığındık! Dönüş sanadır." dediler." ayetiyle her mümine aralarında ayırmı yapmadan bütün peygamberlere iman edilmesi gerektiği bildirilir. Peygamberlere iman aynı zamanda onlara gönderilen vahye de iman etmek demektir. Peygamberlik, dünya ve ahiret mutluluğunu sağlayacak bilgilere insanı ulaştırması sebebiyle gerekli ve önemlidir. Peygamberler insanlara dünya hayatında rehberlik eder. Onlar aracılığıyla insanlar; Allah'ın (cc) sıfatları, buyrukları, ölümden sonraki hayat, gayba dair meseleler, güzel ahlak ve insanlar arası ilişkiler gibi pek çok konuda bilgi sahibi olur. Yüce Allah, peygamberleri toplum içinde güzel ahlaklarıyla öne çıkmış ve peygamberlik sorumluluğunu en iyi şekilde taşıyacak insanlar arasından seçmiştir. Kur'an-ı Kerim'de "De ki: Ben de ahkâk sizin gibi bir insanım. Bana ilahınızın bir tek İlah olduğu vahyolunuyor. Artık O'na yönelin, O'ndan mağfiret dileyin. Ortak koşanların vay haline." buyrulurak peygamberlerin insani yönleri vurgulanmıştır. Vahiy almaları ise onların birtakım özelliklere sahip olmasını gerekli kılmaktadır. Bütün peygamberler bu özelliklere sahiptir.

Peygamberlerin Ortak Özellikleri

- **Sıdk:** doğru ve dürüst olmaları, asla yalan söylememeleridir.
- **Emanet,** güvenilir olmalarıdır.
- **Tebliğ,** Allah'tan (cc) aldıkları vahyi insanlara eksiksiz bir şekilde ulaştırmalarıdır.
- **Fetanet:** akıllı, zeki ve ince kavrayış sahibi olmalarıdır.
- **İsmet:** günah işlemekten, kötü işler yapmaktan korunmuş olmalarıdır.

Peygamberlerin Gönderiliş Amacı ve Görevleri

Allah (cc), insanlara peygamberler göndererek dünya ve ahiret mutluluğunun yolunu göstermiştir. Kur'an'da "Biz seni müjdeleyici ve uyarıcı olarak hak ile gönderdik. Her millet için mutlaka bir uyarıcı (peygamber) bulunmuştur." ayetiyle tarih boyunca peygamberler gönderildiği bildirilir. Kur'an-ı Kerim'de bu peygamberlerden yirmi beş tanesinin ismi zikredilir ve bazılarının kıssaları anlatılır. Peygamberlerin tek vazifesi Allah'tan (cc) aldıkları vahyi tebliğ etmek değildir. Aynı zamanda Allah'ın (cc) buyruklarını açıklamak ve insanlara örnek olmak da onların görevidir. Kur'an'da peygamberlerin insanlar için davetçi, müjdeleyici, uyarıcı ve sakındırıcı olarak gönderildiği de bildirilmektedir. Peygamberler, gönderildikleri topluma Allah (cc) tarafından seçildiklerini ve O'nun dinini tebliğ etmekle sorumlu olduklarını söylemişlerdir. Bu durum toplumun bazı kesimlerinde şüpheyle karşılanmış ve onlardan peygamberliklerini ispat etmeleri istenmiştir. Peygamberler bu kişileri ikna etmek için Allah'ın (cc) izniyle, insanların gücünü ve aklının sınırlarını aşan bazı olağanüstü olaylar gerçekleştirmişlerdir. Bu olaylara mucize denir. Mucize, peygamberlerin vahiy aldıklarına inamayanlara karşı bir meydan okumadır. Hz. Musa'nın asasının yılanları yutması, Hz. İsa'nın doğuştan kör olanları iyileştirmesi peygamberlerin mucizelerine dair ayetlerde yer alan örneklerdir. İnsanlık tarihi ile başlayan nübüvvet Hz. Muhammed (sav) ile sona ermiştir. Kur'an'da onun son peygamber olduğu "... O, Allah'ın elçisidir ve peygamberlerin sonuncusudur. Allah her şeyi bilmektedir." buyrulurak bildirilir. Onun tebliğ ettiği vahiy aslı suretini koruduğu için kıyamete kadar başka bir ilahi vahye ihtiyaç duyulmayacaktır.

Peygamberlerin Vasıfları ve Nitelikleri

Peygamberlerin, Allah'ın (cc) izniyle insanlara örnek olacak güzel ahlak ve niteliklere sahip olmaları gerekmektedir. Peygamberler bu niteliklere sahiptir.

- Doğru ve dürüst olmaları,
- Güvenilir olmaları,
- Allah'ın (cc) emir ve yasaklarını eksiksiz tebliğ etmeleri,
- Akıllı, zeki ve ince kavrayış sahibi olmaları,
- Günah işlemekten, kötü işlerden korunmuş olmaları,
- İnsanlara örnek olacak güzel ahlaka sahip olmaları,
- Toplum içinde seçkin ve saygın kişiler olmaları.

Mucize

Peygamberlerin, Allah'ın (cc) izniyle gerçekleştirdiği olağanüstü olaylara mucize denir. Mucize, peygamberlerin vahiy aldıklarına inamayanlara karşı bir meydan okumadır. Hz. Musa'nın asasının yılanları yutması, Hz. İsa'nın doğuştan kör olanları iyileştirmesi peygamberlerin mucizelerine dair ayetlerde yer alan örneklerdir.

Peygamberler Hakkında Ek Bilgiler

- Peygamberlerin sayısı yirmi beştir.
- Her peygamber, kendi kavmine gönderilmiştir.
- Onların tek görevi tebliğ değildir, aynı zamanda Allah'ın (cc) buyruklarını açıklamak ve insanlara örnek olmaktadır.
- Peygamberler, insanlar için davetçi, müjdeleyici, uyarıcı ve sakındırıcı olarak gönderilmiştir.
- Peygamberler, toplumda seçkin ve güzel ahlaklı kişiler arasından seçilmiştir.
- İnsanlık tarihi ile başlayan nübüvvet Hz. Muhammed (sav) ile sona ermiştir.
- Onun tebliğ ettiği vahiy kıyamete kadar korunacaktır.

Peygamberlerin Nitelikleri (Sıfatları)

Bütün peygamberlerin sahip olmaları gereken ortak nitelikleri vardır.

- ☐ Peygamberler, hayatlarının her döneminde doğru, dürüst ve güvenilir kimseler olmuşlardır.
- ☐ Yüz kızartıcı davranışlardan, haramlardan uzak durmuşlardır.
- ☐ Allah'ın mesajlarını insanlara iletmişler ve insanları doğru yola ulaştırmak için çabalamışlardır.
- ☐ Peygamberler, kötü olduğunu **bile bile** yanlış bir şey **yapmazlar**. İstmeden bir şey (zelle) yaptıklarında hemen bağışlanmak için Allah'tan «**af**» dilemişlerdir.

Peygamberlerin Nitelikleri = SIFAT → **SİFET**

Sıdk, doğru sözlü, sözüne sadık olmaktır.

İsmet, haramlardan, günahtan uzak durmaktır.

Fetanet, zeki olmak, aklını yerinde kullanmaktır.

Emanet, güvenilir olmak, emaneti yerinde bulmaktır.

Tebliğ, Allah'ın mesajlarını olduğu gibi sunmaktır.

Memduh ÇELMELİ

H.z. a.s. Adem 1	H.z. a.s. İdris 2	H.z. a.s. Nuh 3	H.z. a.s. Hûd 4	H.z. a.s. Salih 5
H.z. a.s. Lût 6	H.z. a.s. İbrahim 7	H.z. a.s. İsmail 8	H.z. a.s. İshak 9	H.z. a.s. Yâkup 10
H.z. a.s. Yûsuf 11	H.z. a.s. Şuayb 12	H.z. a.s. Musa 13	H.z. a.s. Harun 14	H.z. a.s. Dâvut 15
H.z. a.s. Süleyman 16	H.z. a.s. Eyyüp 17	H.z. a.s. Zülkifl 18	H.z. a.s. Yûnus 19	H.z. a.s. İlyas 20
H.z. a.s. Elyasa 21	H.z. a.s. Zekeriya 22	H.z. a.s. Yahya 23	H.z. a.s. İsa 24	H.z. a.s. Muhammed 25

Ahiret Nedir?

Son, sonra olan anlamlarına gelen ahiret, dünya hayatından sonra başlayıp ebedi olarak devam edecek hayattır.

İslam inanç esaslarından biri olan ahirete iman ayet ve hadislerde sıklıkla vurgulanır ve pek çok ayette Allah'a (cc) iman ile birlikte zikredilir. Kur'an-ı Kerim'de ahiret için farklı isimler kullanılır.

Kavuşma günü, ödül ve ceza günü, son ikamet yurdu, toplanma günü, ebedi kalınacak yurt, pişmanlık günü, her şeyin açığa çıktığı gün bunlardan bazılarıdır.

Dünya ve Ahiret Hayatı

İslam inancında dünya hayatı geçicidir ve insan için ölüm bir son değildir. Asıl ve ebedi hayat ahirettedir. Kur'an'da bu durum "... Şüphesiz bu dünya hayatı ancak (geçici) bir yararlarmadır. Ahiret ise ebedi olarak kalınacak yerdur." buyrulmaktadır. Ayrıca insanın geçici olan bu dünya için sonsuz olacak hayatını heba etmemesi emredilir.

Ahirete İman'ın Gerektirdikleri

Ahirete iman, insanın davranışlarından hesaba çekileceğini bilerek yaşamasını gerektirir. Sorumlu bir varlık olan insan, yapması ve yapmaması gereken amellerden dolayı ahirette hesap verecektir. Fani olan dünya hayatı ebedi olan ahiret mükâfatını kazanmak gayesiyle anlamlı hâle gelir. Kur'an'da "Bu dünya hayatı ancak bir eğlence ve oyundan ibarettir. Ahiret yurduna gelince, işte gerçek hayat odur. Keşke bilselerdi!" âyetiyle dünya ve ahiret hayatlarının mahiyetlerine dikkat çekilmektedir.

Ahiret Hakkında Ayet ve Hadisler

İnsan ahirete dair bilgileri ayet ve hadisler aracılığıyla elde eder. Bununla birlikte insanın varlığı anlama ve anlamlandırma çabası da ahiretin gerekli olduğunu kavramasını sağlar. Yaratılışın bir amacının olduğunu anlayan insan hayatın, ölümle son bulan bir süreç olmadığını fark eder. Ölümün yok olma anlamına gelmesinin bir şeyleri eksik bırakacağını düşünür. İnsanın özünde var olan adalet, hakkaniyet ve sonsuzluk duyguları ebedi hayatın gerekliliğini onun idrakine sunar. Bu dünyadaki iyilik ve fedakârlıkların, haksızlık ve kötülüklerin karşılığını bulması gerektiğinden hareketle ahiret hayatını aklın kabul eder.

Ahirete İman**Ahiret'in Diğer İsimleri**

- Kavuşma günü,
- Ödül ve ceza günü,
- Son ikamet yurdu,
- Toplanma günü,
- Ebedi kalınacak yurt,
- Pişmanlık günü,
- Her şeyin açığa çıktığı gün.

Ahiret İnancının Anlamı

İnsan, dünya hayatında yaptığı tüm amellerin karşılığını ahirette görecektir. Bu inanç, kişiyi sorumluluk sahibi kılar, iyi ve güzel davranışlara yöneltir. Ahiret, insanın hayatını anlamlı kılan, adalet ve hakkaniyet duygusunu güçlendiren, sonsuz bir yaşamın varlığına olan inancıdır.

Kader Nedir?

Bir şeye gücü yetmek; planlamak, ölçü ile yapmak, bir şeyin şeklini ve niteliğini belirlemek, kıymetini bilmek anlamlarına gelen kader, Allah'ın (cc) yarattıklarını istediği yaptıkları iyilikler dolayısıyla biçimde var etmesi, meydana gelecek bütün olayları ezeli ilmiyle bilmesi ve takdir etmesidir.

Kaza Nedir?

Kader kavramıyla birlikte kullanılan kaza, olayların Allah'ın (cc) bilgisi ve takdiri doğrultusunda vakti gelince gerçekleşmesidir.

Kader ve Kaza Hangi Sıfatlarla İlgilidir?

Kader ve kaza konuları Allah'ın (cc) ilim, irade, kudret ve tekvin sıfatlarıyla ilgilidir. Allah'a (cc) iman eden insan O'nun bu sıfatlarına ve bunun doğal bir sonucu olarak kader ve kazaya da iman etmiş olur.

İlim

İrade

Kudret

Tekvin

Kâinat ve Düzen

Yüce Allah kâinatı bir düzen ve ölçü içinde yaratmıştır. Kur'an'da "Şüphesiz biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık." ayetiyle de bu durum bildirilir. Varlıklar kâinattaki bu düzen ve ölçüye uyarlar. İnsan da kâinatın bir parçası olarak bu düzenin içindedir.

Kadere İman

İnsan ve Sorumluluk

İnsanı diğer varlıklardan ayıran ise tercihlerinden sorumlu tutulmasıdır. Kader inancı, insanın hem Allah'ın (cc) irade ve kudretini kabul etmesini hem de kendi özgür iradesiyle doğru davranışlarda bulunmasını gerektirir.

Gayret ve Tevekkül

Bunun yanında kişinin bir iş için gayret edip tedbirini aldıktan sonra sonucu Allah'a (cc) bırakmasını sağlar.

İman ve Ahlak

İman insanda ahlaki erdemlere kaynaklık eden ve onları geliştiren bir hâldir. Allah'a (cc) iman eden kişi yaratılış amacının bilincine varır, buna uygun yaşamak için gayret eder. Bu gayret, onun hem dünya hem de ahiret hayatında güzellik ve mutluluğa ulaşmasını sağlar.

Allah'a (cc) kul olma bilincini hayatının merkezine alan insan, dünyalık tüm görev ve sorumluluklarını da buna göre düzenler. Çünkü iyi bir kul olmak, iyi bir insan olmayı gerektirir. Bu doğrultuda iman kişinin ahlakını güzelleştirir. Hz. Peygamber "Müminlerin iman bakımından en mükemmeli, ahlak bakımından en güzel olanıdır." buyurarak iman ile ahlak arasındaki bağı bildirmiştir. İman, ahlaki erdemlerin oluşmasında en önemli etkindir. O; doğruluk, iyilik, adalet, merhamet ve yardımlaşma gibi güzel davranışları geçicilikten kurtarıp sürekliliğe ulaştırır. Çünkü mümin söz ve fiillerinin kayıt altına alındığını ve ahirette bunların hesabını vereceğini bilir ve bu bilinçle yaşamını sürdürür.

Sabır ve Tevekkül

İman kişiyi güzelliklere yönlendirmenin yanında ona sabır, cesaret, tevekkül gibi hasletler de kazandırır. Kişi zorluklar ve musibetler karşısında ümitsizliğe düşmez, sabır ve kararlılıkla onlarla mücadele eder. Dünyanın tüm sıkıntılarının geçici olduğunu, bunlara karşı gösterdiği sabır ve dirayetin onu mükâfata ulaştıracağını bilir. Kur'an'da müminlerin, karşılaştığı zorlukları Allah'a teslimiyetin verdiği güçle aşacağı "Bir kısım insanlar, müminlere: 'Düşmanlarınız olan insanlar, size karşı asker topladılar, aman sakının onlardan!' dediklerinde bu, onların imanlarını bir kat daha artırdı ve 'Allah bize yeter. O ne güzel vekildir!' dediler." ayetiyle bildirilmiştir.

İç Huzur ve Güven

İman ve teslimiyetin verdiği güç ve moral, kişiyi iç huzura kavuşturacağı gibi tüm tehlike ve sıkıntılara karşı da güvende hissettirir. Kur'an'da "Onlar, inananlar ve kalpleri Allah'ı anmakla huzura kavuşanlardır. Biliniz ki, kalpler ancak Allah'ı anmakla huzur bulur." ayetiyle Allah'a inanmanın, O'nu anmanın insanı gönül huzuru ve dinginliğe ulaştıracağını işaret edilir. Mümin hiçbir zaman yalnız olmadığını, Rabbinin her an ona yakın olduğunu da farkındadır. Yüce Allah "Kullarım, beni senden sorarlarsa, (bilsinler ki) gerçekten ben (onlara çok) yakınam. Bana dua edince dua edenin duasına cevap veririm. O hâlde, doğru yolu bulmaları için benim davetime uysunlar, bana iman etsinler." buyurarak kullarına olan yakınlığını bildirmiştir.

Bireyi

- Güzel ahlaka yönlendirir.
- Kaygıdan uzak tutar.
- Yalnızlıktan kurtarır.

İmanın Bireye ve Topluma Kazandırdıkları

Toplumda

- Huzurlu ve güvenli hissettirir.
- Birlik, düzen ve istikrarı sağlar.
- İyilik ve merhamet duygularını canlı tutar.
- Yardımlaşma ve dayanışmayı artırır.

İyilik, Merhamet ve Yardımlaşma

Allah'a (cc) imanın en güçlü belirtilerinden biri de insanın sahip olduğu nimet ve imkânları başkalarının yararına sunmasıdır. Allah'ın (cc) kudret ve ihsanına inanmak kişiyi iyi ve cömert kılar. Toplumsal hayatın insana yüklediği görev ve sorumluluklar, bireyler arası yardımlaşma ve dayanışmayı gerektirir. İslam yardımlaşmayı hayatın merkezine yerleştirmiş ve sosyal hayatın sürekliliğini sağlamak için dinî ve ahlaki bir görev saymıştır. Kişinin muhtaç durumdaki insanlara yardım etmesi, toplumsal sorunlara duyarsız kalmaması imanın gereğidir. Kur'an'da "Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın, Ana babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaş, yolcuya, elinizin altındakilere iyilik edin. Şüphesiz, Allah kibirlenen ve övünen kimseleri sevmez." buyrulurak iman, ibadet ve iyiliğin önemi bildirilmiştir.

Mümin tüm varlıklara karşı merhametli, anlayışlı ve nezaket sahibi bir insandır. Hz. Peygamber "... Siz yeryüzündekilere merhamet edin ki gökyüzündekiler de size merhamet etsin." buyurarak varlıklara merhametin neden önemli olduğunu bildirmiştir. İnsanların birliktelik duygusuyla güven ve huzur içinde yaşaması iyilik, merhamet ve yardımlaşmanın toplumdaki varlığına bağlıdır.

Takva

Takva: 1. Bilinçli davranma; uyanıklık, dikkatli olma, sakınma, korunma, korkma.
2. Kulun zihnini ve kalbini, kendisine Allah'ı unutturacak her şeyden uzak tutması, koruması.

2. Ünitenin Kavramları

Takva

Bilinçli davranma; uyanıklık, dikkatli olma, sakınma, korunma, korkma. Kulun zihnini ve kalbini, kendisine Allah'ı unutturacak her şeyden uzak tutması, koruması.

Şirk

Denklik, ortak olmak. Allah'a inanmakla birlikte başka varlıkları da tanrı kabul etme. Zatında, sıfatlarında, fiillerinde, yaratma ve emretme konularında Allah'a başka bir varlığı denk görme.

Salih Amel

Hayırlı, iyi, din ve dünya için faydalı, huzur verici, Allah'ın rızasını kazanmaya sebep olan işlerdir.

Taklidî iman

Herhangi bir naklî ve akli delile dayanmaksızın kişinin içinde doğup büyüdüğü çevrenin inanç ve değerlerini taklit etmesi ile oluşan imandır.

Tahkikî iman

Naklî ve akli delillere, araştırma ve kavramaya dayanan imandır.

Tevhit

İslam dininin temeli ve Kur'an'ın ana konusu olan tevhit; birlemek, tek kılmak gibi anlamlara gelir.

Selbî (Tenzihî) Sıfatlar

Allah'ı (cc) eksiklik ve noksanlıklardan tenzih eden ve O'nun ne olmadığını bildiren sıfatlardır.

Sübuti Sıfatlar

Allah'ın (cc) zatına nispet edilen ve O'nun ne olduğunu bildiren sıfatlardır.

Suhuf

Sayfalar, yapraklar, kitapçıklar. Dört büyük kitaptan ayrı olarak Yüce Allah'ın Cebrail aracılığı ile bazı peygamberlerine gönderdiği dinî emirler ve bu emirleri içeren sayfalar.

Kelam

Kur'an'da Allah'ın (cc) melekler, İblis ve peygamberlerle konuştuğu ve tükenmeyen kelimelerinin bulunduğu belirttikler konuşmanın uluhiyete ait bir yetkinlik olduğuna dikkat çekilir.

Tasdik

Doğrulama, gerçekliğini kabul etme, inanma, iman etme, gönülden bağlanma. Allah'ın (cc), peygamberi aracılığı ile göndermiş olduğu şeylerin doğruluğuna kesin olarak inanma içtenlikle bağlanma.

İkrar

Kabul etme, doğrulama, onaylama, itiraf etme. Allah'ın (cc) varlığına ve birliğine iman eden bir kimsenin Müslüman muamelesi görebilmesi için inanmış olduğu değerleri sözlü veya fiilî olarak dışa yansıtması.

İman

İnanmak, tasdik etmek, güvende olmak. Kişinin Allah'ın varlığına, birliğine ve peygamberlerin Allah'tan alıp din adına tebliğ ettiği kesinlik kazanan hususlara inanması ve onları tasdik etmesidir.

Fetanet

Akıllı, zeki ve ince kavrayış sahibi olmalarıdır. (Peygamberlerin sıfatlarındandır)

İsmet

Günah işlemekten, kötü işler yapmaktan korunmuş olmalarıdır. (Peygamberlerin sıfatlarındandır)

